

SciFinder

Kasutusjuhend

Mis andmebaas on SciFinder ?

SciFinderit toodab American Chemical Society osakond CAS. SciFinder on kõige laiahaardelisem keemia ja sellega seotud ainevaldkondade sh biokeemia, keemiatehnoloogia, farmakoloogia ja füüsikalise keemia info andmebaas.

SciFinder:

- Indekseerib üle 10 000 ajakirja ja keemiaalast patendiinfot kõigist suurematest patendiametitest
- Sisaldab ka meditsiinalase kirjanduse andmebaasi Medline'i kirjeid.
- 74% andmebaasi sisust pärineb ajakirjadest, 16% patentidest ja 5% konverentsimaterjalidest.
- Esitatud on keemiaalane info alates 1907. aastast. Viidatud artikleid lisatakse alates 1997. aastast ja reaktsioonitingimusi alates 2003. aastast.
- Sisaldab üle 87 miljoni aine, 65 miljonit järjestust ja 58 miljonit reaktsiooni.
- Infot on võimalik otsida teema, ühendi nime, CASi registri numbriga, molekulaarvalemiga, struktuuri, alamstruktuuri või reaktsiooni järgi.
- Võimaldab kiiresti leida ainete füüsikalisi ja keemilisi omadusi (näiteks sulamis- ja keemispunktid ning graafilised spektrid).

Kuidas saada juurdepääs SciFinderile ?

- SciFinderit kasutamiseks peate registreerima ennast ülikooli meiliaadressiga (...@taltech.ee) CASs ja tegema isikliku kasutajakonto veebiaadressil <http://www.lib.ttu.ee/dbs/ref-sf.html>. CAS saadab teie meilile paroolide kinnituse lingiga, mis tuleb aktiveerida 48 tunni jooksul. SciFinderit kasutamiseks valige raamatukogu veebilehel **Andmebaasid** → **SciFinder**. Sisselogimiseks sisestage oma isiklik SciFinderit kasutajanimi ja parool.
- Väljaspool TalTechi võrku SciFinderit kasutamiseks sisenege ülikooli üldparooliga (Uni-ID) kaugtöö teenuse TORU <https://toru.taltech.ee> kaudu ülikooli võrku ja seejärel valige raamatukogu veebilehel **Andmebaasid** → **SciFinder**.
- Raamatukogus saavad lugejad SciFinderit kasutada infokonsultandi vahendusel, kes sisestab vajalikud paroolid.
- Kui olete lõpetanud, klikkige nupule **Log out**, et tagada oma seansi turvaline lõpp.

SiFinderi otsivõimalused

REFERENCES

Otsing (Explore)

Võimaldab otsida allikaviiteid või sisukokkuvõtteid

- **Uurimisteema (Research topic):** (vaikimisi otsing).
Võimaldab märksõna / ainevaldkonna otsimist. Otsiprogramm kasutab loomulikku keele algoritmi, seega sisestage oma päring lausena. Kasutage märksõnade / fraaside vahel stopsõnu "in", " with", "on" või „of“. Otsisüsteem esitab automaatselt ka sõnade mitmuse vormid. (**Näide:** sisestage otsivormi: *The toxicity of amyloid-β peptide on differentiated SH-SY5Y cells*).
- **Autori nimi (Author Name)**
Otsitulemustes esitatakse autorite erinevad nimede variandid. (**Näide:** sisestage otsivormi vastavatesse lahtritesse: *Smith Henry F*).
- **Ettevõtte nimi (Company Name)**
Otsing vastavatest aadressiväljadest (**Näide:** *Taltech environmental technology*).
- **Dokumendi identifikaator (Document Identifier)**
Sisestage konkreetsed CASi dokumendinumbrid, et leida vastavad kokkuvõtted (**Näide:** *CAS RN: 1983:4296*).
- **Ajakiri (Journal)**
Leiab artikli kokkuvõtte, kui on teada artikli pealkiri, ajakirja nimetus, köide, leheküljed, kuupäev jne.
- **Patent (Patent)**
Leiab patendi kokkuvõtte, kui on teada patendi pealkiri, leiutaja nimi, patendi nr jne. (**Näide:** *Method and device for frequency response measurement EE201700005*).
- **Märgised (Tags)**
Otsib kasutaja poolt määratletud märksõnu või termineid, mida saab viiteallikaga seostada.

SUBSTANCES

Aine otsing (Substances)

- **Aine identifikaator (Substance Identifier)**
See on lihtsaim viis konkreetsete ühendite leidmiseks. Sisestage aine üldnimetus, kaubanduslik nimi, CASi registri number jne, et saada andmebaasi **Registry** failist ühendeid. Valige soovitud ühend(id) ja klikkige **Get References** et saada allikaviited, mis viitavad vastava(te)le ühendi(te)le.
- **Keemiline struktuur (kaasa arvatud geneerilised/ Markuch struktuurid) (Chemical Structure (including generic/Markush structures))**
Võimaldab kirjandust otsida ja siduda keemiliste struktuuridega, mida CAS on indekseerinud. Põhijuhised otsinguks leiab abiinfost **SciFinder Help**.
- **Molekulaarvalem (Molecular Formula)**
Otsib keemilisi valemeid õiges vormis (süsivesinikud, vesinikud, edasi tähestikulises järjekorras). Kuna erinevatel ühenditel võib olla sarnased valemid, siis konkreetsete ühendite otsimiseks on parem kasutada aine identifikaatorit (**Substance Identifier**).
- **Aine omadused (Property)**
Otsib keemilise ühendi omaduste kindlaksmääratud väärtusi (keemis / sulamispunktid, magnetmomendid jne).

Reaktsiooni otsing (Reaction Structure Searching)

REACTIONS

Võimaldab otsida ainete struktuure reaktsioonides (nt toodete, katalüsaatorite jne puhul).

Allikaviidete tulemuste esitamine (Viewing Reference Results)

- **Täielik allikaviide (Full Reference) [1]**
Täieliku CAS või Medline viite vaatamiseks klikkige hüperlingitud artikli pealkirjas (kaasa arvatud abstrakt, viited, indekseerimine jne).
- **Leidke täistekst lingi „Teised allikad“ (Other Sources) kaudu [2]**
SciFinder võimaldab ChemPorti ja / või SFX lingi kaudu juurdepääsu valitud viidete täistekstile. Juurdepääs on võimalik raamatukogu poolt tellitud teaviku kaudu. Kui te ei saa ChemPorti kasutada, genereerib see automaatselt SFX paneeli, mida saate kasutada juurdepääsu kontrollimiseks.

The screenshot displays the SciFinder 'REFERENCES' page. At the top, there are buttons for 'Get Substances', 'Get Reactions', and 'Get Related Citations', with red circles and arrows pointing to them labeled [5], [1], and [4] respectively. Below these are 'Tools' and 'Create Keep Me Posted Alert' buttons. On the left, there are tabs for 'Analyze', 'Refine', and 'Categorize', with 'Analyze' selected and labeled [3]. A sidebar shows 'Analyze by:' options: Document Type, Journal (181), Online Computer File (42), General Review (16), and Article (6). The main area shows 'Sort by: Publication Year' [4] and '0 of 190 References Selected'. A search result is displayed with a title '1. Nitrous oxide and greenhouse gas emissions from grazed pastures as affected by use of nitrification inhibitor and restricted grazing regime' [5]. Below the title are links for 'Quick View' and 'Other Sources' [2]. The authors and journal information are listed. The abstract text is visible, mentioning 'Integration of a restricted grazing regime in winter with the use of a nitrification inhibitor can potentially reduce N₂O emissions from grazed pasture systems...'. On the right side of the result, there are icons for 'Full Text' and 'Cited by', with a red circle and arrow pointing to the 'Cited by' icon labeled [4].

Otsingu muutmine (Modifying Your Search)

SciFinder võimaldab allikaviidete või ainete loetelus esitatud tulemusi muuta järgmiselt:

- **Analüüsida/ Täpsustada / Kategoriseerida (Analyze/Refine/Categorize) [3]**
Otsitulemuste analüüsimiseks, piiramiseks või kategoriseerimiseks klikkige soovitud valikul vasakpoolsel menüüribal.
- **Otsida allikaviitega seotud viited (Get Related: Cited / Citing) [4]**
Otsib artikleid, millele viidatakse teie poolt valitud allikaviites (**Cited**) või mitu korda on teie valitud allikaviidet tsiteeritud (**Citing**) - (maksimaalselt 500 viidet, kui ühtki pole valitud). Tilde number (~) näitab, mitu allikat valitud kirjet tsiteerib.
- **Otsida aineid või reaktsioone (Get Substances/Reactions) [5]**
Otsib teisi allikaviiteid, mis sisaldavad valitud viidetes nimetatud aineid või reaktsioone. Kui teil on olemas ainete või reaktsioonide loend, saate neid funktsiooni, omaduste jne järgi piirata.

Tulemuste navigeerimine

- **Otsingu ajalugu (Search History Results) [1]**
Klikkige neid, et minna tagasi varasemate tulemuste loendite või otsingute juurde. Juurdepääs kogu otsingu ajaloos salvestatud otsingutele (**Saved Searches**) [4]
- **Tulemuste sorteerimine (Sorting Results) [2]**
Tulemused sorteeritakse vaikimisi andmebaasiga liitumise numbriga (**Accession number**) järgi. Kõik CASi viited esitatakse enne Medline'i omi. Sorteerimise võimaluse võib muuta allikaviite avaldamise aastaks (**Publication year**), kus eespool on uuemad viited. Aine- või reaktsiooni otsingu tulemusi saab sorteerida allikaviite numbrite järgi, et tuua ettepoole enamlevinud.

Allikaviidete haldamine (Navigating Your Results)

- **Salvesta (Save): Allikaviited, struktuurid või reaktsioonid [3]**
Salvestab tulemused CAS-serverisse. Neid saate igal ajal alla laadida, kui avate lingi „Salvestatud otsingud“ (**Saved Searches**)**[4]**. Seejärel saate kombineerida kõiki salvestatud otsinguid omavahel.
- **Ekspordi tulemused arvutisse. (Export: Results to Your Computer) [5]**
Klikkige **Export** ja järgige salvestamise juhiseid. Viited tuleb enne välja valida. Kui ühtegi viidet ei ole valitud, ekspordib SciFinder vaikimisi esimesed 100 tulemust.
- **Andmebaasi uuendustest teavitamine. (Keep Me Posted Alert) [6]**
Valige see võimalus, et teie otsingud salvestataks ja teavitataks andmebaasi lisatud uutest viiteallikatest teie teemal. Märkige väljale **Exclude previously retrieved references** „Eemalda eelnevalt allalaaditud viited“, kui soovite ainult uusi viiteid.
- **Eelistused (Preferences) [7]**
Annab teile võimaluse saada uuenduste kohta teateid e-postiga. Samuti saate valida automaatse duplikaatide eemaldamise ja vaikimisi esialgse otsingulehe.
- **SciPlanner [8]**
Tööala, kus saab visuaalselt kombineerida ja korraldada relevantseid otsingutulemusi, sealhulgas allikaviiteid, aineid ja reaktsioone. Täiendava abi saamiseks vaadake SciFinder'i abiinfot **SciFinder Help [10]**

Lõpetamine

Kui olete otsimise lõpetanud, on oluline klikkida **Log out [9]** et tagada seansi turvaline lõpetamine.

Täiendav abi: Klikkige **SciFinder Help [10]**.

Online-tugi: Ametlik SciFinderi koolitustugi: <http://www.cas.org/training/scifinder>

Vajate veel abi?

Võtke ühendust raamatukogu ainespetsialistiga: maie.pihlakas@taltech.ee või telefon **6203554**.

Kasulik näpunäide: Unikaalsed numbrid - CASi registrinumbrid (CAS Registry Numbers). Iga kirjanduses mainitud keemiline aine on indekseeritud unikaalse Chemical Abstracts Service'i (CAS) Registri numbriga. Selle numbriga saate leida registri kirje, mis annab teavet aine kohta ja võimaldab teil saada allikaviiteid (**Get References**) sellele ainele. Kasutage seda numbrit, kui sellele on viidatud. **Näide:** Registri andmed (vt allpool) aine identifikaatori (**Substance Identifier**) otsingust aspiriini kohta (CAS RN 50-78-2)

The screenshot shows the SciFinder web interface. At the top, there's a navigation bar with 'Substance Identifier' highlighted in a red circle. Below it, a search bar contains 'substances (1)'. The main area shows a list of results, with the first one, '1. Substance Detail 50-78-2', circled in red. To the right of this result, a red arrow points to the text 'Number of references' which is '~3237'. A context menu is open over the result, with 'Explore by Structure' and 'Chemical Structure' highlighted. A red line with '[1]' points to the 'Chemical Structure' option. The chemical structure of Benzoic acid, 2-(acetyloxy)- is shown on the left.

Kasulik näpunäide: Struktuuri info ja otsing (Structure Information and Searching) Ühendi lisavõimaluste kohta klikkige struktuuri diagrammil [1]. Struktuuriredaktorisse [2] (allpool) kleepimiseks valige **Explore by Structure** ja **Chemical Structure** või **Reactions**, kus saate struktuuri või reaktsiooni muuta ja uurida. Või valige muud võimalused.

The screenshot shows the Structure Editor web interface. The main area displays a chemical structure of Benzoic acid, 2-(acetyloxy)-. A red arrow points to the structure, labeled [2]. On the left, there's a toolbar with various drawing tools, and a red arrow points to it, labeled [3]. On the right, there's a 'Drawing Editor' panel with radio buttons for 'Structure', 'Reaction', and 'Markush'. Below the structure, there are search options: 'Exact search', 'Substructure search', and 'Similarity search'. The bottom of the interface shows the chemical formula C₉H₈O₄ and the number 180.16.

Keemilisi struktuure saab ka importida [3] struktuuri redaktorisse (.cfx või .mol formaadis).

Juurdepääs SciFinderile nutitelefonil kaudu!

Andmebaasi SciFinder saab erialase info otsimiseks kasutada ka nutitelemonis igal ajal ja igal pool:

Otsivõimalused nutitelemonis:

- Teemaotsing
- Aineotsing
- Autori või ettevõtte otsing
- Salvestatud otsingute muutmise
- Andmebaasi uuenduste vaatamine

SciFinder Mobile'i abil saab kiiresti leida allikaviiteid huvipakkuva teema, teadlaste või ettevõtte uurimistööde kohta, samuti teavet huvipakkuva aine kohta, sh nomenklatuur, molekulaarvalem ja omadused.

SciFinderi mobiili rakendusel IP-aadressi piiranguid ja äppi allalaadimiseks ei ole.

Juurdepääsuks kasutage oma nutitelemoni veebibrauseris veebiaadressi **scifinder.cas.org/mobile** või skannige allpool esitatud **QR-kood**.

SciFinderi juurdepääs nõuab kasutajanime ja parooli. QR-koodi tehnoloogia nõuab nutitelemoni, millel on QR-koodi lugeja.